



Arartekoaren 2019R-2580-17 EBAZPENA, 2019ko uztailaren 23koa. Horren bidez, Enplegu eta Gizarte Politiketako Sailari iradokitzen zaio pertsona bati diru-sarrerak bermatzeko errenta eta etxebizitzarako prestazio osagarria ukatzeko ebazpena berrikusteko.

Aurrekariak

1.- Herritar batek aurkeztutako kexa bat izapidetzeko onartu zuen Arartekoak ez dagoelako ados Lanbidek diru-sarrerak bermatzeko errenta eta etxebizitzarako prestazio osagarria ukatzea, gainera, jarritako aukerako berraztertze errekurtsoari erantzun ez izana.

Lanbidek 2017ko uztailaren 21ean prestazio horiek jasotzeko eskubidea ukatzea erabaki zuen, hurrengo arrazoietan funtsatuta:

- *“Bizikidetzaren unitate harreragileak diru-sarrerak bermatzeko errenta jasotzea. Del análisis de la documentación aportada, y en virtud del artículo 61.1 de la Ley 4/2011 de modificación de la Ley de garantía de ingresos, Lanbide ha comprobado que no dispone de medios ni recursos que apoyen a la situación de subarriendo planteada por Ud., y en virtud de la competencia que le da esa misma ley a Lanbide se determina que su situación real es la de un acogimiento por amistad con (...), que dada la situación de esta, al ser perceptora de RGI, NO le da derecho Ud. al cobro de esta prestación.*
- *Diru-sarrerak bermatzeko errentaren titularra ez izatea”.*

Erakunde autonomoak aipatutako ebazpenean adierazitako arrazoiei dagokienez, erakunde honetan abiarazitako kexa-espeditentean dauden dokumentuetatik ondorioztatutakoari jarraiki, kexagileak une horretan XXX andrearekin azpierreantamendu kontratua sinatuta zuen. Zehazki, pisua Bizkaiko Berangoko udalerrian zegoen. Halaber, espeditentean dauden banku-mugimenduen laburpenetik ondorioztatutakoaren arabera, kexagileak hainbat ordainketa egin zizkion alokairuaren kontzeptuan azpierreantatuta zion pertsonari. Bestalde, kexagilearen esanetan, bere eta azpierreantatzen zionaren artean ez zegoen loturarik, ezta, adiskidetasunik ere.

Ildo horri eutsiz, kexagilea prestazioak ukatzen zituen ebazpenarekin ados ez zegoenez, horren aurka 2017ko irailaren 8an aukerako berraztertze errekurtsua jarri zuen.

2.- Azaldutakoa ikusita, aurkeztutako kexari dagokion izapidetzea emate aldera eta gaiaren xehetasunak argitzeko, Arartekoak lehenengo informazio eskari bat egin zion Eusko Jaurlaritzako Enplegu eta Gizarte Politiketako Sailari. Funtsean, erakunde honek kontu hauei buruzko informazioa eskatu zion:



- “a) Ea zergatik Lanbide jo zen azaldutako kasua muturreko premiagatiko harreratzat. Izan ere, azpierrentamendu-kontratu bat dago eta adostutako errenta ordaindu izana egiaztatu du interesdunak.*
- b) Ea zer lege oinarri izan dituzuen kontuan pertsona horri dirusarrerak bermatzeko errenta eta etxebizitzarako prestazio osagarria ukatzeko.*
- c) Ea noiz ebatziko zen berraztertze errekurtsoa, eta ea zer adieraziko zen han.*
- d) Aipatutako gertaerekin zerikusia zuen edozein informazio interesgarri”.*

Halaber, erakunde honek, aurretiaz eta haiei erantzun ahal izateko azalpenak jasotzeko zain, hainbat gogoeta helarazi zituen, eta ez errepikatze, ondoren idatziko dira.

3.- Bestalde, espedientea izapidetzean, Lanbidek erakunde honi bidalitako lehenengo txostenean ondorengo informazioa eskaini zen:

“Interesdunaren espedientea aztertuta, honako hauek egiaztatu dira:

- 2017ko maiatzaren 16an, DSBEa eta EPOa onartzeko eskaera aurkeztu zen. Aurkeztutako eta hala zegokionean eskatutako agiriak eta informazioa aztertuta, Lanbide Euskal Enplegu Zerbitzuko zuzendari nagusiak, 2017ko uztailaren 21ean, prestazio horiek jasotzeko eskubidea ukatzeko ebazpena eman zuen, honako arrazoi hauetan oinarrituta:*
- Harrera egin duen bizikidetza-unitatea Diru Sarrerak Bermatzeko Errentaren jasotzailea izatea. Aurkeztutako agiriak aztertuta, eta Diru Sarrerak Bermatzeari buruzko legea aldatzen duen 4/2011 legearen 61.1 artikularekin bat, LANBIDEK egiaztatu du ez duzula baliabiderik planteatu duzun azpierrentamendu-egoera justifikatzeko, eta, lege horrek berak Lanbideri ematen dion eskumena baliatuta, erabaki da zure benetako egoera Mebarkarekin duzun adiskidetasunagatiko harrera dela eta hura DSBEaren jasotzailea izanik zeuk ez duzu la eskubiderik prestazio hori jasotzeko.*
- 2017/07/13an, entzunaldi-izapidea jakinarazi zen, eta, hartan, adierazten zen errekurtsogilea 2014an jada bizi izan zela bere azpi-errentatzailearekin, eta ez zela egiaztagirik aurkeztu alokairu-gastuei aurre egiteko baliabideei buruz, eta horren harira uler zitekeen nolabaiteko harremana zuela MEBARKA ABEIRekin, eta harrera bat zela.*
- Gogoratu behar da bizikidetza-unitate direla etxebizitza edo bizitoki berean elkarrekin bizi diren bi pertsona edo gehiago, elkarren artean ezkontzaren bidez edo ezkontzaren antzeko harreman iraunkor baten bidez batuta daudenean, edota adopzio bidez, edo laugarren mailarainoko odol-ahaidetasunagatik edo bigarren mailarainoko ezkon-ahaidetasunagatik, edo familia-harrerako harreman iraunkor batengatik edo adopzio aurreko edo tutoretzapeko harreman batengatik batuta daudenean -abenduaren 23ko 18/2008 legearen 9.1 artikulua eta maiatzaren 25eko 147/2010 Dekretuaren 5.1.a artikulua-. Horregatik, ez zegoen argi interesdunaren bizikidetza-unitatearen osaera.*
- Interesdunak entzunaldi-izapideari erantzun zion, banku-kontuko mugimenduak aurkeztuz, eta haietan jasota zegoen Laudioko Udalak laguntzak ematen zizkiola*

alokairu-gastuei aurre egiteko. Baina azkeneko diru-sartzea 2016ko urrian egin zen. 2017ko maiatzean, dirua sartu zuen, hil horretako alokairua ordaindu zuela justifikatzeko -ez zen argitu nondik zetorren diru hori-, eta data horretan egin zuen prestazioaren eskaera. Hala ere, hurrengo hilabeteetan ez dago alokairu-gastuen beste ordainketarik, eta horrek harreraren ideia indartzen du.

- Azaldutakoagatik, eta MEBARKA ABEIRI Diru Sarrerak Bermatzeko Errentaren jasotzailea denez, zuzena da errekurtsoa jarri zaion ebazpenak prestazioa jasotzeko eskubidea ukatu izana.

-Errekurtsuan agiri asko erantsi dira, baina une hori ez da prozedurazkoa horretarako, baldintzak eskaera egiteko ulean bete behar baitira¹. Izan ere, Auzitegi Gorenak 2001eko ekainaren 27an emandako 5542/2001 Epaiak dioen bezala, "errekurtsogileak nahi du berraztertze-errekurtsoa ere espediente administratibotzat jotzea, interesdunak bertan egokitzen jotako aldaketa guztiak egin ahal izateko, baina hori okerra da, berraztertze errekurtsoa ebazten duen organoak espedientean dauden egitezko eta zuzenbidezko elementuen arabera berrikusten duelako hasierako ebazpena, eta berraztertze-errekurtsoa ez da une baliagarria egitezko aldaketak gauzatzeko saiatzeko".

- Hori, auzitegiak dioen bezala, berraztertze-errekurtsoa "jardundakoaren legezotasuna berrikusten duen administrazio-errekurtsu bat" delako gertatzen da. labur esanda, ez da egokia prozesu-une honetan aurkeztutako dokumentazio berria baloratzea.

- Aurrez azaldutako guztia errekurtsoa ezesten duen 2017ko azaroaren 15eko Lanbide Euskal Enplegu Zerbitzuko Zuzendari Nagusiaren Ebazpenaren ia hitzez-hitzezko transkribapena da, eta ebazpen hori jakinarazteko izapidetzen ari da oraindik".

4.- Arartekoak galdetutako gai guztiak argitu ez zirenez, Lanbideri bigarrenez eskatu zion informazioa eta hurrengoari buruz informazioa zabaltzea eskatu zitzaion: "*dokumentazio ugaria*". Izan ere, interesdunak errekurtsoarean fasean aurkeztu zuen eta Lanbidek bere txostenean aipatzen zuen.

Era berean, erakundeak honako hau baloratzea nahi zen: Lanbidek kexagileari alokairua nola ordaintzen zuen egiaztatzea eskatzen ziola, diru-sarrerak bermatzeko errentaren araudiak ez duenean aurrez ikusten. Are gehiago, arrasto horretatik abiatuta, Lanbidek ondorioztatu zuen gela azpierreantatu zion pertsonak kexagilea hartua zuela.

5.- Azkenik, Lanbidek Arartekoari hurrengo erantzun dio:

"Ekainaren 19ko zure idazkian adierazitakoaren inguruan dugun iritziari dagokionez, 2017ko abenduko txostenean eman genituen azalpenei eusten diegu, baila errekurtsoa ezeztatu zuen ebazpenari ere, azaroaren 15ekoari alegia.

Zerrenda bat ere eskatu diguzu, X jaunak errekurtsu-fasean aurkeztutako "dokumentazio ugariarekin". Hauek dira dokumentuok:

¹ Guk azpimarratu dugu.

- *Berraztertze-errekurtsoaren idazkia*
- *Etxebizitzaren jabearen NANA.*
- *Ustezko azpi-errentatzailearen NANA.*
- *Berangoko Udaleko banako errolda, 2017ko uztailearen 17koa.*
- *Laudioko Udaleko errolda historiko kolektiboa, 2017ko maiatzaren 8koa.*
- *Azpierrentamendu-kontratua, 2014ko urtarrilaren 10ekoa.*
- *Azpierrentamendu-kontratua, 2017ko maiatzaren 5ekoa (kontratuan agertzen den data 1917ko maiatzaren 5ekoa da).*
- *Marokoko ondasunen ziurtagiri negatiboa.*
- *Egoera zibilaren ziurtagiria, Marokokoa.*
- *2017ko iraileko alokairuaren bankuordainagiria.*
- *2017ko ekaineko, uztaileko eta abuztuko alokairuen esku-ziurtagiriak.*
- *Laudioko Udaletik laguntzarik jasotzen ez duelako ziurtagiria”².*

Beraz, uste dugunez baditugula beharrezkoak diren egitateak eta zuzenbide-elementuak, honako gogoeta hauek egin nahi ditugu:

Gogoetak

1.- Lanbideren iritziz, kexagileak 2017ko maiatzean diru-sarrerak bermatzeko errentaren eta etxebizitzarako prestazio osagarriaren prestazioak eskatu zituenean premia larriko harrera-egoeran zegoen. Kexagileak gelaren alokairua ordaintzeko bizi-bitartekoak ez zituen egiaztatu eta erakunde autonomoak hori besterik ez du baieztapen funts gida, beraz, hartuta zegoela ondorioztatu zuen.

Kexagileari prestazioen eskubidea ukatzeko ebazpenaren arabera, 4/2011 Legeak, diru-sarrerak bermatzeko eta gizarteratzeko abenduaren 23ko 18/2008 Legea aldatzen duenak, 61.1. artikuluan xedatutakoaren babesean, baliabideak egiaztatzeari dagokionez, kexagileak ez zuen bitartekorik, ezta baliabiderik ere azpierrentamenduaren egoera defendatzeko. Horregatik, Lanbidek ondorioztatu zuen interesduna hartuta zegoela eta hartzailea azpierrentatzailea zela, aldi berean, diru-sarrerak bermatzeko errentaren hartzailea.

Aldez aurretik azpimarratu behar da kexagileak azpierrentamenduaren kontratua 2017ko maiatzaren 5ean sinatu zuela eta bi urteko indarraldia zuela. Hilabete horretan interesdunak prestazioetarako eskubidea eskatu zuen kide bakarreko bizikidetzaren unitate bezala eta alokairu-kontzeptuarengatik 250 euro ordaintzen hasi zion Lanbideren ustez hartuta zuen pertsonari. Lehenago, kexagilea Laudioko Udalak emandako laguntzen hartzailea izan zen alokairua ordaintzeko eta, bere esanetan, baliabiderik ez zuenez, Saharako herrikideek ekonomikoki laguntzen zioten, oinarriko beharrei aurre egiteko, diru-sarrerak bermatzeko errentaren eta etxebizitzarako prestazio osagarriaren prestazioen eskaera ebazten zen bitartean.

² Guk azpimarratu dugu.

2.- Premia larriko harrera-egoera 147/2010 Dekretuak, maiatzaren 25ekoak, diru-sarrerak bermatzeko errentari buruzkoak, 5.1. artikuluko c hizkian definitzen du. Hala dio:

“Premia larriko egoera dagoela ulertuko da prestazioa eskatzen duen pertsonaren diru-sarrera konputagarriak inolako baliabiderik ez duen pertsona bakar bati legokiokeen Gizarteratzeko eta Gizarte Babeserako Oinarrizko Errentaren % 75aren azpitik daudenean, edo erreferentziako oinarrizko gizarte-zerbitzuaren ustez premia larriko egoeran dagoenean”.

Ondoren, 147/2010 Dekretuak 5.3. artikuluan **pertsona hartuen kasuan bizikidetzak-unitatea eratzeko baldintzak** arautzen ditu:

“Bizikidetzak-unitate bat eratuko dute, beren premia larria dela medio, halakotzat hartuz artikuluko honen 1. paragrafoko c) idatz-zatian adierazitakoa, artikuluko honen 1. paragrafoko a) eta b) idatzi-zatietan aurreikusitako bizikidetzak-unitateren batek hartu dituen pertsonen, betiere:

- Harrerako unitateak nahiko baliabideak baditu bere oinarrizko gastuei aurre egiteko; ondorio horietarako ezingo dute Diru-sarrerak bermatzeko errenta jaso;*
- Hartutako pertsonen harrerako unitateko pertsonekin ez badute 1. paragrafoko b) idatzi-zatian bildutako loturaren bat: ezkontza edo ezkontzakoaren antzeko beste harreman iraunkorren bat, adopzioa, laugarren mailarainoko odol-ahaidetasuna edo bigarren mailarainoko ezkon-ahaidetasuna, familiako harrera iraunkorra edo adopzio aurrekoa edo tutoretzapekoa;*
- Unitate hartzailearen eta hartu dituzten pertsonen artean diru bidezko traturik ez dagoenean;*
- Premia larriko egoera egiaztatzen duen erreferentziako Oinarrizko Gizarte Zerbitzu baten txostena dagoenean”.*

Ildo horri eutsiz, araua irakurri ostean, ondoriozta daiteke **halako harrera-egoerak ondorengoa eskatzen duela**: *“unitate hartzailearen eta hartu dituzten pertsonen artean diru bidezko traturik ez dagoenean”*. **Egoera kasu honetan ez da ematen**, kexagileak azpierrentamenduaren kontratua indarrean aurkeztu baitzuen eta argi eta garbi ikusten baitzen gela ordaintzeko hileko errenta 250 eurokoa zela.

3.- Lanbideak erakunde honi bidalitako lehen erantzun-txostenaren arabera, 18/2008 Legeko 9.1.a) artikulua eta 147/2010 Dekretuko 5.3.a) artikulua aipatzen ditu. Nahiz eta beste pertsona batzuei ezkontza-harreman iraunkorren edo halako antzekoaren bidez lotuta egon, etxebizitza partikular bera bakarrik bizi diren pertsonen partekatzen dutenean, bizikidetzak-unitatea nola eratzen den arautzen dute horiek.

Halaber, lehen aipatu den bezala, erakunde autonomoak bidalitako lehenengo txostenean hala dio:

“... ez zela egiaztagirik aurkeztu alokairu-gastuei aurre egiteko baliabideei buruz, eta horren harira uler zitekeen nolabaiteko harremana zuela (...)rekin, eta harrera bat zela”.

Horri eutsiz, erakunde honen iritziz, **Lanbidek *per se* ondorioztatzen du oso neurri larria hartzea, hau da, prestazioak ukatzea** gizarte-baztertze egoeran dagoenari, **bitarteko ekonomikoak egiaztatu behar izanaren eskakizunetik abiatuta, araudian aurrez ikusia ez egon arren. Nolanahi ere, pertsonak bizia eta bizikidetz baldintzatzen duten urritasun ugari ditu eta denboran zehar diraute.**

18/2008 Legearen zioen azalpenak hala dio: *“gizarteratzeko eta gizarte-babeserako oinarritzko errenta”* honakoari zuzenduta: *“Lan-errentetatik datorren baliabide ekonomiko propiorik ez duten pertsona eta bizikidetz-unitateentzat (...) baldin eta hilero dituzten diru-sarrerak gizarteratzeko eta gizarte-babeserako oinarritzko errentara iristen ez badira”*. Beraz, ez da arraroa pentsatzea diru-sarrerak bermatzeko errentaren eskatzaileek justifikatzeko bitarteko ekonomikorik ez dutela.

Kexagileak bizikidetz-unitatea osatzearen inguruan Lanbideren susmoei dagokienez, 29/1998 Legeak, uztailaren 13koak, administrazioarekiko auzi eskumena arautzen duenak 60. artikuluan eta prozedura zibilaren legeak 217. artikuluan xedatutakoarekin bat, erakunde honek berriz azpimarratzen du **bizikidetz egiaztatu nahi bada, frogatzea egoera alegatzen duenari dagokiola**. Aurrekoaren ildotik doa Gaztela-Mantxako apirilaren 15eko Justizia Auzitegi Nagusiaren epaia (Administrazioarekiko Auzi Sala, 2. Sekzioa). Horren arabera, frogarik ez badago, *“...por sí solo un argumento de suficiente peso en orden a la anulación de la resolución administrativa”*.

Hala ere, nahiz eta kexagileak diru-sarrerak bermatzeko errenta eta etxebizitzarako prestazio osagarria kide bakarreko bizikidetz-unitate independente modura onartzea eskatu zuen eta, xede horrez, egoera egiaztatu zuen, Lanbidek bi prestazioak jasotzeko eskubidea ukatu zion, harreran oinarrituta, baina, itxuraz, ez du egiaztatu.

4.- Bestalde, Lanbideren iritziz, kexagileak alokairuaren ordainagirik ez balu aurkeztu edo ostatuari buruzko gastua behar bezala ez balu egiaztatu, erakunde autonomoak alde zuzenetik eskatzeko aukera luke.

Are gehiago, alokairuaren frogagiria ez aurkezteak bakarrik etxebizitzarako prestazio osagarria etetea, baita ukatzea ere ekar lezake, etxebizitzarako prestazio osagarriari buruzko 2/2010 Dekretuak 24.2.a) artikuluan xedatutakoaren arabera.

Herritarrei diru-sarrerak bermatzeko errenta jaso ahal izateko eskatutako betekizunak gizarteratzeko eta diru sarrerak bermatzeko 18/2008 Legearen 16. artikuluan daude jasota. Bestalde, diru sarrerak bermatzeko errentari buruzko maiatzaren 25eko 147/2010 Dekretuaren 9. artikuluan biltzen dira. Ez artikuluan batean, ez bestean, ez da ezartzen diru-sarrerak bermatzeko errenta jasotzeko baldintza bat denik honako hau: eskatzaileak alokairua ordaintzeko era egiaztatzea.



Horrenbestez, azpierrentameduko ordainagiriak eskatzea, nolahi ere, etxebizitzarako prestazio osagarria ordaintzeari lotuta legoke; izan ere, 2/2010 Dekretuaren 5 artikulua lehenengo ataleko b) hizkian xedatzen duenez, etxebizitzarako prestazio osagarriaren titularrak izan ahalko dute *“ohiko etxebizitza edo bizikotiko aldizkako gastuei erantzun behar izatea (...)”*, ez, ordea, diru-sarrerak bermatzeko errentarena.

5.- Hala eta guztiz ere, **kexagileak ondoren 2017ko ekain, uztail, abuztu eta iraileko alokairuaren ordainagiriak aurkeztu ditu.** Horiek aukerako berraztertze errekurtsoaren idazkiari erantsita ageri dira.

Beste espediente batzuetan bezala, Lanbidek ez du onartu errekurtso-idazkiari erantsitako dokumentazioa, eta adierazi du hura lehenago aurkez zitekeela.

Arartekoak gai hau aztergai izan du 2018S-2303-17³, 2018S-2459-17⁴ eta 2018S-460-18⁵ ebazpenetan.

Lanbideren ikuspegiak 39/2015 Legearen 118.1. artikuluko bigarren idatz-zatian aurkitzen du bere araudi-oinarria:

“Errekurtsoak ebaztean, ez da kontuan hartuko errekurtso-jartzaileak alegazioen izapidean aurkeztu ez duen egitate, dokumentu eta alegaziorik, alegazioen izapidean aurkezteko aukera izan bazuen. Ezin eskatuko da frogak egiteko, orobat, ebazpen errekurritua eman zen prozeduran ez egin izana interesdunari inputa dakiokenean”.

Dena den, gaur egun esan daiteke eskumen ikuskatzaile huts modura zorrozki formalista den administrazio eskumenaren irizpidea gainditu dela. Ildo horri jarraiki, jurisdikzio-doktrina berrienaren babesean, jurisdikzio-kontrolaren osotasun horrek, azkenik -Konstituzioaren 24.1 artikuluan ezarritako benetako babes judizialerako eskubidearen arabera-, ahalbidetu beharko luke bide judizialean aurretik alegatu ez ziren aurkatze-arrazoi berriak alegatzea. Gainera, horrenbestez, hori administrazio-bideko aurkatze-egiturari aplikatu ahal zaio, hots, prozedura nagusiari dagokionez.

³ **Arartekoaren 2018S-2303-17 Ebazpena, 2018ko martxoaren 22koa.** Horren bidez, Enplegu eta Gizarte Politiketako Sailari iradokitzen zaio berriz azter dezan diru-sarrerak bermatzeko errentarako eskubidea iraugitzeko erabakia, iraugitzeko arrazoa hipoteka betearazteko prozeduraren ondorioz desagertu egin delako

Hemen eskuragarri: www.ararteko.eus

⁴ **Arartekoaren 2018S-2459-17 Ebazpena, 2018ko apirilaren 27koa.** Horren bidez, Enplegu eta Gizarte Politiketako Sailari iradoki genion berriz azter zezala pertsona bati diru-sarrerak bermatzeko errenta eta etxebizitzarako prestazio osagarria ukatzeko erabakia.

Hemen eskuragarri: www.ararteko.eus

⁵ **Arartekoaren 2018S-460-18 Ebazpena, 2018ko abenduaren 14koa.** Horren bidez, Enplegu eta Gizarte Politiketako Sailari iradoki diogu enpleguan borondatez baja emateko arrazoi justifikatuak daudelako diru-sarrerak bermatzeko errenta azkentzearen ebazpena ikuskatzea.

Hemen eskuragarri: www.ararteko.eus

Interpretazio-ildo horrek berriki eman den Konstituzio Auzitegiaren martxoaren 5eko 23/2018 Epaian du behin betiko babesa; administrazioarekiko auzien jurisdikzioaren izaera ikuskatzailearen irismen mugatua jasotzen da bertan, honako hau nabarmenduz, besteak beste: *“es obligación ineludible de este Tribunal rechazar toda aplicación de las leyes que conduzca a negar el derecho a la tutela judicial con quebranto del principio pro actione”*.

Hain zuzen ere, Auzitegi Gorenaren Hirugarren Salak 2010eko martxoaren 17ko epaian aitortu zuen mota guztietako elementuak, egitateak edo dokumentuak gehitzeko zilegitasuna, baldin eta horrekin interes orokorrak hobeto bermatzen dituen erabaki bat hartzea ahalbidetzen den⁶: Laburbilduz, Auzitegi Gorenak ondorioztatu zuen **“elementu berriak” gehitzeko aukerak administrazio prozedura erkidea arautzen duen legean duela babesa**. Zehazki, jotzen du *“beren-beregi aurreikusita”* dagoela 39/2015 Legearen 118.1 artikulua lehenengo paragrafoan ⁷

⁶ FJ 6: *“El análisis de la pretensión impugnatoria debe comenzar precisamente por esta última parte de la resolución que acabamos de transcribir. En ella se sostiene una tesis errónea sobre la función de los recursos administrativos, a resultas de la cual no cabría introducir en éstos “elementos nuevos” sobre los que no hubiera podido pronunciarse el órgano que dictó la resolución impugnada.*

Es errónea la tesis, decimos, y parte de una concepción no aceptable del “carácter revisor” de los recursos administrativos que difiere de la que preside los artículos 107 a 119 de la Ley 30/1992 (RCL 1992, 2512, 2775 y RCL 1993, 246), de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común. En contra de lo afirmado por la resolución que examinamos, es lícito introducir en los recursos de alzada o de reposición hechos, elementos o documentos nuevos, no recogidos en el expediente originario. La posibilidad está expresamente prevista en el artículo 112.1 de la Ley 30/1992 (e implícita asimismo en el apartado tercero del artículo 113) y es coherente, por lo demás, con la función propia de estos mecanismos de revisión de la actividad administrativa.

Los recursos administrativos, además de garantía para los administrados, son también un instrumento de control interno de la actividad de la Administración en la que un órgano superior -o el mismo, en reposición- revisa en toda su extensión lo hecho por otro, sin estar necesariamente vinculado al análisis de los meros elementos de hecho o derecho que este último hubiera tenido o podido tener en cuenta. Lo que se pretende con los recursos es posibilitar una mejor decisión que sirva con objetividad los intereses generales, y ello será tanto más factible cuantos más elementos de juicio se pongan a disposición de quien ha de decidir finalmente sobre la impugnación.

El órgano que resuelve el recurso no está constreñido por los solos datos presentes en la resolución originaria.. El recurso administrativo, salvados los límites de la congruencia y la imposibilidad de gravar la situación inicial del recurrente (artículo 113 in fine de la Ley 30/1992), permite una reconsideración plena, sin restricciones, del asunto sujeto a revisión. Reconsideración en la que, insistimos, pueden alegar los impugnantes cualesquiera hechos o elementos de juicio, también los que no se pudieron tener en cuenta originariamente pero sean relevantes para la decisión final”.

⁷ 118.1. artikulua, lehenengo apartatua, honako hau xedatzen du: *“Jatorrizko espedienteen jaso ez diren beste egitate edo dokumentu batzuk hartu behar badira kontuan, haien berri emango zaie interesdunei, gutxienez hamar egun eta gehienez hamabost iraungo duen epe batean alegazioak egin eta egoki deritzoten dokumentu eta*

(39/92 Legearen 112.1 artikulua ohia) eta "inplizituki" lege beraren 119.3 artikuluan⁸ (39/92 Legearen 113.3 artikulua ohia). Azaldutakoan oinarrituta, **adostasun-printzipioa bermatuta, eta kexagilearen egoera okertzea ezinezkoa denez, errekurtsua ezagutzen duen organoak espedientean zehar sortzen diren kontu guztiak ebatzi beharko ditu, interesdunak horiek alegatu dituen edo ez**⁹.

Ildo beretik doa Auzitegi Goreneko Administrazio Auzietarako Hirugarren Salaren 1362/2018 Epaia, 2018ko irailaren 10ekoa. Ikuskapen-bidean alegatu edo frogatzeko aukerari buruzko jurisprudentzia baieztatzen du. Gainera, hirugarren oinarri juridikoan ondorioztatutakoaren arabera, **administrazio ikuskapenaren mugak "constituyen una excepción al principio general de la plenitud de la cognición a efectos de dispensar debidamente la tutela pretendida, al comportamiento abusivo o malicioso debe constatarse debidamente en los procedimientos correspondientes y aparecer con una intensidad tal que justifique la sanción consistente en dejar de analizar el fondo de la pretensión que se ejercita"**.

Azaldutako guztiarengatik, Arartekoak honakoa eusten dio: administrazioak agiri jakin batzuen berri badu, hau da, araudian aurreikusitako betekizunak betetzen direla modu frogagarrian egiaztatzen duen dokumentazioaren berri badu, horiek

egiaztagiriak aurkez ditzaten".

⁸ 119. artikulua honako hau xedatzen du: "Errekurtsua ebatzen duen organoak prozedurako arazo guztiak argituko ditu, bai formazkoak bai edukizkoak, interesdunek alegatuak izan edo ez. Interesdunek alegatu ez dituzten arazoen gainean ebatzi baino lehen, entzun egingo zaie interesdunei. Nolanahi ere, errekurtsu-jartzaileak eskatutakoaren harikoa izango da ebazpena, eta ezin izango du inoiz okerragotu haren hasierako egoera".

⁹ Ildo horri jarraiki, egokia da une honetan Auzitegi Gorenaren 2017ko apirilaren 20ko epaia (615/2016 kasazioa) aipatzea. Horretan, goi-mailako auzitegiak, 2010eko otsailaren 11ko (9779/2004 kasazioa), 2012ko ekainaren 20ko (3421/2010 kasazioa), 2015eko ekainaren 24ko (1936/2013 kasazioa) eta 2017ko apirilaren 20ko (615/2016 kasazioa) ebazpenek adierazitako doktrinan oinarrituta irmoki ondorioztatzen du bere laugarren lege oinarrian ondorengo: "Asistía, la razón a la parte recurrente en este caso para que la documentación acompañada con su escrito de interposición al recurso de reposición fuese valorada y tenida en cuenta a la hora de resolverse en vía administrativa, sin que su aportación en dicho momento fuese obstáculo insalvable para hacerlo. (...) si en vía económico-administrativa y en vía judicial es posible aportar la documentación que el actor estime procedente para impugnar una resolución tributaria, parece mucho más lógico que pueda hacerse antes en el discurrir procedimental y aportarse en el primero de los medios de impugnación que pueden ejercitarse".

Horrez gain, ematen du komeni dela adieraztea jurisprudentzia-doktrina honen araudi-oinarria dagoela administrazioarekiko auzien jurisdikzioa arautzen duen uztailaren 13ko 29/1998 Legearen 56.3 artikuluan. Zehazki, horrek interesdunari ahalbidetzen dio, demandarekin batera, eskuragarri daukan dokumentazio guztia aurkeztea bere eskubidea egiaztatze aldera. Izan ere, araudi-xedapen horretatik abiatuta, Auzitegi Gorenak hauxe erabaki du: "(...) hau bide jurisdikzionalan hala bada, arrazoi gehiagorekin hala izan behar du dokumentazioa berraztertze errekurtsuaren egoitzan aurkezten denean".



kontuan hartu beharko liratekeela. Beraz, hura errekurtsio-fasean aurkezteak ez luke eragin beharko dokumentazioa ez onartzea lehenago ez aurkezteagatik.

6.- Laburbilduz, erakunde honen iritziz, Lanbidek kexagileari diru-sarrerak bermatzeko errentaren eta etxebizitzarako prestazio osagarriaren prestazioetarako eskubide subjektiboa ukatu dio, harrera-ustezkoan oinarrituta eta alokairuaren gastuak ordaintzeko diru-sarrera eta baliabide ekonomikorik ez izatean funtsatuta dago. Nolanahi ere, definizioz egoera horretan aurkitzen dira, neurri handiagoan edo txikiagoan, prestazioen eskatzaile asko.

Ararteko honek berriz dio gizarte baztertearen aurka borrokatzeko eskubide subjektiboa bakarrik araudiak berariaz aurrez ikusitako kasuetan uka daitekeela.

Gainera, kexagileak egiaztatu du erakunde autonomoaren aurrean baldintzak betetzen dituela eta beste eskaera batzuetan ohiz eskatzen den dokumentazioa aurkeztu du, bai instrukzio fasean, baita errekurtsioaren fasean ere, beraz, diru-sarrerak bermatzeko errentaren eta etxebizitzarako prestazio osagarriaren eskubidea eman beharko litzaioke.

Nolanahi ere, Lanbideren ustez interesdunak ostatuaren gastua nahikoa egiaztatu ez duela uste izan balu, horretan oinarrituta ukatzen dizkiolako bi prestazioak, egoera bakarrik etxebizitzarako prestazio osagarria jasotzeari lotuta egongo litzateke, beraz, diru-sarrerak bermatzeko errentaren eskubidea ezin da inola ere ezetsi.

Azaldutako guztiagatik, eta otsailaren 27ko 3/1985 Legeak –erakunde hau sortu eta arautzekoak– 11.b) artikuluan xedatutakoarekin bat etorriz, Arartekoak Enplegu eta Gizarte Politiketako Sailari honako iradokizun hau egin nahi dio:

GOMENDIOA

Aurreko gogoetetan oinarrituta, Arartekoak Lanbide-Euskal Enplegu Zerbitzuko zuzendari nagusiaren ebazpena, diru-sarrerak bermatzeko errenta eta etxebizitzarako prestazio osagarriaren eskubidea ukatzen dizkiona, berraztertzea gomendatzen du, eskatu zituenean kexagileak prestazioen titularra izateko baldintzak betetzen zituelakoan.

